

Ert datum:
2022-06-07

Datum:
2022-09-16

Er ref:
U2022/02259

Diarienummer:
UHM-2022-0154

Svar till:

u.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:

andreas.bokerud@regeringskansliet.se

En ny förordning om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder (Promemoria U2022/02259)

Sammanfattning

Upphandlingsmyndigheten delar promemorians uppfattning att även bostäder för vissa grupper av studenter och forskare kan utgöra en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse men anser att förslaget i så fall bör ha en tydligare koppling till ett sådant allmännyttigt ändamål.

Upphandlingsmyndigheten erinrar vidare om att de upphandlingsrättsliga aspekterna av förslaget bör beaktas och då särskilt att det i det enskilda fallet bör fastställas om det så kallade hyresundantaget är tillämpligt.

Inledning

Upphandlingsmyndighetens uppdrag är att verka för rättssäkra, effektiva och hållbara upphandlingar till nytta för medborgare och näringslivets utveckling samt att ge vägledning i statsstödsfrågor till kommuner och regioner.

Upphandlingsmyndigheten har av denna anledning getts möjlighet att lämna ett yttrande över promemorian En ny förordning om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder (promemoria U2022/02259).

Ert datum:
2022-06-07

Datum:
2022-09-16

Er ref:
U2022/02259

Diarienummer:
UHM-2022-0154

SGEI-beslutets tillämplighet

I promemorian föreslås en möjlighet för universitet och högskolor att hyra bostadslägenheter och vidareupplåta dem till vissa grupper av studenter och forskare (blockhyresavtal).

Som EU-rättslig grund föreslås tillämpning av kommissionens beslut 2012/21/EU av den 20 december 2011 om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI-beslutet).

För att stöd ska få lämnas enligt SGEI-beslutet måste det vara fråga om ersättning för en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse på det sätt som avses i artikel 106.2 EUF-fördraget. Vidare ska stödet uppfylla den typ av sociala behov som anges, till exempel behovet av socialt subventionerade bostäder (artikel 2). Även om ett sådant stöd främst avser subventionerade bostäder åt missgynnade medborgare eller socialt utsatta grupper, som på grund av bristande betalningsförmåga inte kan skaffa sig en bostad på marknadsvillkor (p. 11), delar Upphandlingsmyndigheten promemorians uppfattning att även bostäder för vissa grupper av studenter och forskare kan utgöra en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse.

Upphandlingsmyndigheten konstaterar att promemorians förslag inte betonar den sociala aspekten av bostadsbehovet i enlighet med förutsättningarna i SGEI-beslutet, utan i förslaget framhålls snarare att syftet med stödmöjligheten är att säkerställa internationalisering och främja rörlighet bland forskare.

Upphandlingsmyndigheten bedömer att bostäder för vissa grupper av forskare och studenter kan ha en social dimension men anser att förslaget i så fall bör ha en tydligare koppling till ett sådant allmännyttigt ändamål.

Upphandlingsrättsliga aspekter

Den upphandlingsrättsliga huvudregeln är att upphandlande myndigheters anskaffning av varor, tjänster och byggentreprenader ska upphandlas enligt förfarandereglererna i upphandlingslagstiftningen och att upphandlingen ska leda till tilldelning av kontrakt.

Om 3 kap. 19 § lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU), det så kallade hyresundantaget, är tillämpligt omfattas hyra av fast egendom däremot inte av upphandlingsplikt. Ett blockhyresavtal behöver i så fall inte upphandlas. Upphandlingsmyndigheten erinrar dock om att detta måste fastställas efter en bedömning i det enskilda fallet.

Slutligen anger promemorian att den offentliga ersättningen för en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse ska följa statsstödsreglerna eller utformas i enlighet med Altmark-kriterierna. Upphandlingsmyndigheten konstaterar att ett sätt att uppfylla detta krav är att genomföra en konkurrensutsättning av blockhyresavtalet i enlighet med de upphandlingsrättsliga principerna. Myndigheten erinrar därför om möjligheten för den upphandlande myndigheten att överväga att genomföra en

Ert datum:
2022-06-07

Datum:
2022-09-16

Er ref:
U2022/02259

Diarienummer:
UHM-2022-0154

upphandling oavsett om upphandlingsplikt föreligger eller inte i syfte att främja en god affär.

Generaldirektör Inger Ek har beslutat i detta ärende. Upphandlingsjurist Christian Blume har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Anders Asplund och juristen Magnus Lindbäck deltagit.

Inger Ek

Christian Blume